

DIGITAITOJEN OSAAMISMERKKIJÄRJESTELMÄ

Digisiivet 55+ k24 pilottikurssin luokkakokous 29.10.2024
Lauri Ylä-Jussila, Otavia

LAAJASALON OPISTO

Meillä kaikilla on monenlaista osaamista. Osaaminen karttuu vapaa-ajalla ja opinnoissa, työssä ja harrastuksissa. Osaamista ei ole aina helppo saada näkyväksi, vaikka monenlaisesta osaamisesta on hyötyä esimerkiksi työnhaussa.

Osaamismerkki on yksi keino tuoda osaamistaan näkyväksi ja saada tunnustusta osaamisestaan. Osaamismerkki on digitaalinen todiste, joka kertoo

- mistä osaamisesta merkki on myönnetty
- millä perusteella se on myönnetty
- kuka sen on myöntänyt

Tällä sivustolla saat tietoa, millaisia osaamismerkkejä Otavialla on käytössä ja millaisesta osaamisesta voit saada tunnustusta merkkien avulla.

Materiaalin tuottajat:

TIEKE

Materiaalin käyttöoikeus:

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0>

Digisiivet 55+ koulutuksen osallistujille haettavissa

T1 - Perusosaaja

- Hankkeessa kehitetään myös tekoälyperustaidot merkistöä, joka on tulossa myöhemmin alkuvuodesta 2025. Siitä tulee kaikille osallistujille tarkempaa tietoa sähköpostitse tuolloin

Digitaitojen osaamismerkkijärjestelmä

Materiaalin tuottajat:

TIEKE

Materiaalin käyttöoikeus:

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0>

K5 – Ongelmanratkaisija

- Suunnitelmallinen työskentely

H4 – Hyötykäyttäjä

- Oman työn organisointi

H3 – Yhteistyöskentelijä

- Yhteistyö

T2 – Digiosaaja

- Minä digiosaajana

T1 – Perusosaaja

- Laitteiden valinta ja käyttö
- Tiedonhaku ja -arviointi
- Turvallinen toiminta
- Vastuullinen toiminta
- Viestintä ja asiointi
- Sovellusten käyttö ja hallinta

Digitaitojen osaamismerkkijärjestelmä koostuu kymmenestä osaamismerkistä ja viidestä koontimerkistä. Koontimerkin saa aina, kun kyseisen osaamistason kaikki osaamismerkit ja edellisen tason koontimerkki suoritettu hyväksytysti.

Osaamismerkkijärjestelmän viisi tasoa noudattaa ammatillisen koulutuksen osaamistasoja T1 – K5.

Osaamismerkkejä voi suorittaa osana koulutusta, mutta yhtä lailla merkin voi saada täyttämällä osaamismerkkihakemuksen, jolla osoitetaan osaaminen.

Materiaalin tuottajat:

TIEKE

Materiaalin käyttöoikeus:

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0>

1 Perusosaaja

Materiaalin tuottajat:

TIEKE

Materiaalin käyttöoikeus:

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0>

- **Perusosaaja**-koontimerkin saaja osaa käyttää digitaalisia laitteita ja palveluita turvallisesti ja vastuullisesti viestinnässä ja asiointissa. Hän osaa etsiä tietoa digitaalisissa ympäristöissä ja arvioida tiedon luotettavuutta sekä suojata henkilökohtaisia tietoja ja yksityisyyttä. Hän osaa käyttää yleisimpiä toimistosovelluksia sekä hyödyntää, tuottaa ja jakaa digitaalista sisältöä tekijänoikeuksia noudattaen.

Materiaalin tuottajat:

TIEKE

Materiaalin käyttöoikeus:

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0>

1.1 Laitteen valinta ja käyttö

Materiaalin tuottajat:

TIEKE

Materiaalin käyttöoikeus:

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0>

Laitteen valinta ja käyttö -merkin saaja osaa

- tunnistaa ja valita käyttötarkoituksen mukaisen laitteen (esim. tietokone, tabletti, puhelin)
- käyttää yleisimpiä digitaalisia laitteita sekä niiden perustoimintoja ja –asetuksia
- tarkistaa, onko liittynyt johonkin langattomaan tai langalliseen verkkoon

Laitteen valinta ja käyttö -merkin saaja osaa

- tunnistaa ja valita käyttötarkoituksen mukaisen laitteen (esim. tietokone, tabletti, puhelin)
- käyttää yleisimpiä digitaalisia laitteita sekä niiden perustoimintoja ja –asetuksia
- tarkistaa, onko liittynyt johonkin langattomaan tai langalliseen verkkoon

Hakulomake: Laitteen valinta ja käyttö

<https://openbadgefactory.com/c/earnablebadge/R3JJEMa618a78O/apply>

1.2 Tiedon haku ja arviointi

Materiaalin tuottajat:

TIEKE

Materiaalin käyttöoikeus:

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0>

Tiedon haku ja arviointi -merkin saaja osaa

- etsiä tietoa digitaalisissa ympäristöissä (hakusanat, hakukoneet)
- hakea eri muotoista tietoa (teksti, kuva, video)
- arvioida digitaalisen sisällön luotettavuutta
- tunnistaa, miten tekijänoikeudet liittyvät tietoon ja tiedon jakamiseen

Hakulomake: Tiedon haku ja arviointi

<https://openbadgefactory.com/c/earnablebadge/R3JJEMa618a78P/apply>

Materiaalin tuottajat:

TIEKE

Materiaalin käyttöoikeus:

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0>

Avautuu uuteen välilehteen

1.3 Turvallinen toiminta

Turvallinen toiminta -merkin saaja osaa

- tunnistaa tyypillisimpiä kyber- ja tietoturvauhkia
- suojata käytössään olevat laitteet (esim. virustorjunta, laitteiden lukitseminen ja haittaohjelmien estäminen)
- tunnistaa, kun tietoturvaa on loukattu ja tietää miten toimia

Hakulomake: Turvallinen toiminta

<https://openbadgfactory.com/c/earnablebadge/R3JJEMa618a78Q/apply>

Materiaalin tuottajat:

TIEKE

Materiaalin käyttöoikeus:

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0>

1.4 Vastuullinen toiminta

Materiaalin tuottajat:

TIEKE

Materiaalin käyttöoikeus:

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0>

Vastuullinen toiminta -merkin saaja osaa

- tunnistaa digitaalisten laitteiden ja sovellusten käytön vaikutuksia terveyteen ja hyvinvointiin
- käyttää viestipalveluita ja sosiaalisen median palveluita vastuullisesti
- ottaa huomioon tekijänoikeudet tiedon käyttämisessä ja jakamisessa
- luoda ja muokata kuvallista digitaalista sisältöä (esitysgrafiikka) tekijänoikeuksia noudattaen

Hakulomake

<https://openbadgefactory.com/c/earnablebadge/R3JJEMa618a78R/apply>

1.5 Viestintä ja asiointi

Materiaalin tuottajat:

TIEKE

Materiaalin käyttöoikeus:

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0>

Viestintä ja asiointi -merkin saaja osaa

- tunnistaa oikeutensa ja vastuunsa omien tietojen luovuttamisessa sähköisiin palveluihin
- käyttää sähköisiä asiointipalveluja
- tunnistaa vahvan tunnistautumisen menetelmiä
- suojata henkilökohtaisia tietojaan ja yksityisyyttään
- tunnistaa tietosuojan periaatteita ja noudattaa niitä
- käyttää sähköpostia ja sen perustoimintoja

Hakulomake: Viestintä ja asiointi

<https://openbadgefactory.com/c/earnablebadge/R3JJEMa618a78S/apply>

1.6 Sovellusten käyttö ja hallinta

- valita ja käyttää tekstinkäsittely- ja taulukkolaskentasovelluksia
- tunnistaa erilaisia tiedostomuotoja
- tehdä standardin mukaisia tekstidokumentteja
- tehdä laskentataulukkoja ja hyödyntää laskukaavoja tietojen laskennassa
- käsitellä ja siirtää eri muotoista tietoa

Materiaalin tuottajat:

TIEKE

Materiaalin käyttöoikeus:

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0>

Hakulomake: Sovellusten käyttö ja hallinta

<https://openbadgefactory.com/c/earnablebadge/R3JJEMa618a78T/apply>